

Historisch portret

West Highland White Terrier

Voorheen de Poltalloch Terriër, vandaag de dag 'Westie'

'The End of the Day', een schilderij van rond 1872 van Abel Hold van een vroeg type West Highland White Terriër met jachtbuit.

In oude geschriften, documenten en boeken of op prenten en schilderijen is de geschiedenis van honden vastgelegd. En dan vooral het werk dat ze doen. Meegaan op jacht, het drijven en hoeden van een kudde, het bewaken van huis en hof, en het gezelschap houden van de mens. Elke maand biedt *Onze Hond* jou een inkijkje in de rijke historie van een rashond. Deze maand: de West Highland White Terriër.

In het 15de-eeuwse *The Boke of St. Albans* noemt de schrijfster, Dame Juliana Berners, in het hoofdstuk over de Engelse hondenrassen de *teroures*, aardhonden. Ook in het boek van Dr. Johannes Caius, *De Canibus Britannicus* (1570), worden deze aardhonden genoemd. Meer dan een eeuw later beschrijft Blome in *Gentleman's Recreations* de jacht met meutes terriërs. Weer een eeuw later, rond 1760, verschijnt er een meer precieze beschrijving in *Field Sports*: Er zijn twee verschillende terriërsoorten. De ene soort is ruwharig, kortbenig en heeft een lange rug. Hij is zeer krachtig en meestal zwart of geel gemengd met wit. De andere soort is gladharig.

Veelheid van typen, formaten en kleuren

De eerste uitvoerige beschrijving van terriërs vinden we bij Sydenham Edwards, die in 1801 zijn beroemde *Cynographia Britannica* publiceert. Daarin wordt ook het temperament van de hondjes beschreven: strijdlustig, prikkelbaar, knorrig, uiterst intelligent en opmerkzaam.

Latere auteurs, die speciaal de terriërs in Schotland beschrijven, zijn het er meestal over eens dat het hier om ruwharige of langharige terriërs gaat. In hun beschrijvingen vinden we de huidige rassen terug: veelal honden met korte pootjes, soms met een lange rug (Skye Terriër), een lange snuit (Schotse Terriër) en met een witte of zandkleurige vacht (West Highland White Terriër en Cairn Terriër). Uit die veelheid van typen, formaten en kleuren zullen in de loop van de 19de en 20ste eeuw de vier Schotse terriërrassen zoals we die nu kennen zich ontwikkelen. Dat gebeurt niet spontaan, maar dankzij de inzet en bemoeienis van diverse fokkers.

Hoewel de naam van de West Highland White Terriër onverbreekelijk is verbonden met Colonel Edward Donald Malcolm (1837-1930) moet ook de familie Campbell worden genoemd. Zij zijn de fokkers van de oudste tak van de voorlopers van de huidige West Highland White Terriër, die dan bekendstaat als Roseneath Terriër. Het verhaal gaat dat koning James I (1566-1625) aan de koning van Frankrijk zes *white earthdogs from the Highlands* cadeau deed.

Edward Donald Malcolm zag zijn creatie, de Poltalloch Terriër, uitgroeien tot een volwaardig ras. Deze foto dateert van rond 1905.

Bijzonder is dat Roger Wright in zijn boek *West Highland White Terriërs* vermeldt dat het Colonel Edward Donald Malcolm zelf is die zijn grootvader Neill Malcolm en zijn vader John Malcolm nadrukkelijk aanwijst als de mannen die het ras hebben ontwikkeld. Het verhaal gaat dat de eerste witte terriër die op een tentoonstelling werd ingeschreven 'White Heather' heet. Niet vermeld wordt in welk jaar dit gebeurde, wel dat de exposanten van Schotse Terriërs erg opgewonden waren door haar verschijning.

Poltalloch Terriër

Het is George John Douglas Campbell, de 8th Duke of Argyll (1823-1900) die gelijktijdig met Colonel Malcolm Roseneath Terriërs fokt. Hij en zijn voorvaders worden in één adem genoemd met Colonel Malcolm als het om fokkers van witte terriërs in Schotland gaat. Het is niet helemaal zeker in hoeverre er een samenwerking was tussen de Duke en de Laird, maar dat ze elkaar kennen is zeker. De naam Roseneath Terriër dateert van de periode dat de Dukes of Argyll, aan het begin van de 19de eeuw, een kasteel in Roseneath bezitten. Ik beperk me hier echter tot de directe 'bewezen' voorvaders van de West Highland White Terriër, de Poltalloch Terriër.

Op de tentoonstelling in Birmingham, 1860, is al een klas opengesteld voor 'Schotse Terriërs'. Classificatie vindt onder andere plaats op grond van kleur en van staande of hangende oren. In 1871 vindt de eerste hondenshow in Schotland plaats met klassen voor verschillende types terriërs uit Schotland. In de 18de en 19de eeuw kunnen die verschillende types zich, dankzij hun geïsoleerde bestaan in afgelegen streken, regionaal ontwikkelen; soms zelfs binnen een groep van boeren of binnen een clan (familie). Zonder uitzondering zijn het jachthondjes op vossen, dassen, marters, wezels en ander klein schadelijk wild. Sommige families kunnen zich meutes veroorloven en dat stelt hen in de gelegenheid om een eigen type terriër te fokken. Dat persoonlijke voorkeuren daarbij een rol spelen, is zeker bij de West Highland White Terriër het geval.

In 1871 vond de eerste hondenshow in Schotland plaats met diverse klassen voor verschillende types Schotse terriërs. Die types zie je op deze foto, samen met de gravin van Aberdeen.

Altijd herkenbaar

Het verhaal gaat dat Colonel Malcolm tijdens de jacht een van zijn licht gekleurde terriërs (Cairntype) voor een vos aanziet en daarom per ongeluk zijn hond doodschiet. Zijn besluit staat onmiddellijk vast: hij gaat in de toekomst alleen maar werken en fokken met witte terriërs, omdat die in het jachtveld altijd herkenbaar zijn. Op dat moment bestaan er in de Hooglanden al witte terriërs, hoewel de auteur Thomas Bell (*History of British Quadrupeds*) in 1837 hun vachten beschrijft als 'vuilwit'. In diverse beschrijvingen worden deze terriërs ook 'White Cairn', 'White Scotch' of 'White Skye' genoemd. Kortom, onduidelijkheid alom.

In 1976 wordt de reu 'Ch. Dianthus Buttons', eigendom van Mrs Kath Newstead en Mrs Dorothy Taylor, BIS op Crufts (foto). De volgende Westie die Crufts wint (1990) is 'Ch. Olac Moon Pilot' van Mr Derek Tattersall. In 2016 valt die eer te beurt aan 'Ch. Burneze Geordie Girl' van Marie Burns.

Geliefd zijn de witte exemplaren niet en meestal verdwijnen ze direct na de geboorte. Men is van mening dat ze niet sterk zijn en voor de jacht ongeschikt. Echter, het fokken met juist die witte, kortbenige en ruwharige terriërs is voor Colonel Malcolm een eerste stap naar de Poltalloch Terriër, de latere West Highland White Terriër. De eerste Poltallochs worden beschreven als ruwharig (3 tot 7 cm lang), met een vleugje geel of zandkleur in de vacht, met krachtige botten en opvallend rechte voorbenen, een relatief korte snuit, een grote neus (niet zelden vleeskleurig), grote tanden en dito oren, die over het algemeen rechtop worden gedragen.

Een bekende van Colonel Malcolm, Dr. Flaxman uit Fifeshire, houdt zich ook bezig met de fokkerij van terriërs; hij fokt de witte variëteit uit een Aberdeen Terriër teef. (De Aberdeen Terriër is de voorvader van de huidige Schotse Terriër.) Zijn terriërs worden bekend onder de naam Pittenweem Terriërs. Zowel de witte terriërs van de Duke of Argyll (Roseneath Terrier), de terriërs van Dr. Flaxman (Pittenweem Terriër) als de Poltalloch Terriërs van Colonel Malcolm hebben bijgedragen aan de geschiedenis en de totstandkoming van de huidige West Highland White Terriër.

Schoonheidscompetitie

De historie is wat vaag over kruisingen tussen de Poltalloch Terriër en de Pittenweem Terriër. Edward Ash (*The Practical Dog Book*, 1931) beweert dat er sprake is van onderlinge kruisingen, maar anderen zeggen dat Colonel Malcolm er niet eens over zou denken om de Pittenweems te vermengen met zijn Poltallochs... Colonel Malcolm is een bescheiden mens, die ervoor waakt dat men alleen hem als de schepper van de West Highland White Terriër gaat zien. Hij is dan ook degene die erop aandringt, al vanaf 1903, dat dit ras niet blijvend naar hem (Poltalloch) wordt genoemd, maar een andere naam krijgt: West Highland White Terriër. Die naam wordt voor het eerst vastgelegd in het boek van L.C.R. Cameron, *Otters and Otter Hunting* (1908). Een keuze die wordt ingegeven door de plaats van herkomst en de vereiste kleur.

Helaas weten we heel weinig over de precieze afstamming van de Poltalloch Terriërs van Colonel Malcolm. Wel kennen we Malcolms filosofie over zijn fokkerij: zijn terriërs moeten dapper zijn, bereid zijn om het wild aan te vallen, sterk en moedig genoeg om zich een weg terug te vechten uit de

holen van het kleinwild en bestand zijn tegen een hard leven en een onbarmhartig klimaat. Malcolm is van mening dat de elementen die nodig zijn om aan een schoonheidscompetitie deel te nemen, niet verplicht zijn voor werkende terriërs. Het is dan ook duidelijk dat zijn honden zeker niet allemaal aan de nieuwe rasstandaard (1907) voldoen! Letterlijk zegt hij dat deze terriërs in 'werkkleding' moeten worden tentoongesteld, alleen een beetje opgeknaapt, gewassen en geborsteld moeten zijn en in het bezit van een waardevolle ondervacht. Colonel Malcolm wordt nu gezien als de man die niet alleen het juiste type fokte, maar ook als degene die de Westie onder de aandacht van het publiek bracht. Algemeen wordt aangenomen dat hij in 1900 voor het eerst tentoonstellingen bezocht. In 1894, 57 jaar jong, gaat Colonel Malcolm met pensioen. Hij heeft daarna dus nog meer dan 30 jaar om zich te wijden aan de jacht en aan zijn terriërs. Tijdens de Eerste Wereldoorlog maakte hij de teloorgang van het ras mee; veel hondenshows verdwenen en er werd niet tot nauwelijks gefokt.

Stabiel type

De beroemde fokster Mrs. May Pacey, die in 1911 haar Wolvey kennel startte, liet in de Eerste Wereldoorlog vijftien van haar Westies op één dag inslapen. Dat had ze liever dan hen te zien omkomen van de honger. Als zij in 1963 overlijdt, heeft ze bijna 60 kampioenen in de showring laten zien.

Het begin van de 20ste eeuw kenmerkt zich niet alleen door het ontstaan van aparte rassen uit de diverse Schotse terriërtypes, maar ook door de opkomst van het tentoonstellingswezen en de oprichting van rasverenigingen. De erkenning als apart ras door The Kennel Club vindt plaats in 1907, maar al in 1904 wordt het ras door de Schotse Kennel Club erkend en wordt er een rasvereniging opgericht, met de Duke of Argyll als president. (Andere bronnen melden dat de eerste rasvereniging in 1905 werd opgericht met Colonel Malcolm als voorzitter.) In 1906 komt er een tweede rasvereniging, nu onder voorzitterschap van de Countess of Aberdeen; in datzelfde jaar erkent The Kennel Club de rasstandaard. De Countess of Aberdeen wordt later opgevolgd door Colonel Malcolm.

WEST HIGHLAND WHITE TERRIËR

Rasgroep 3, Terriërs.

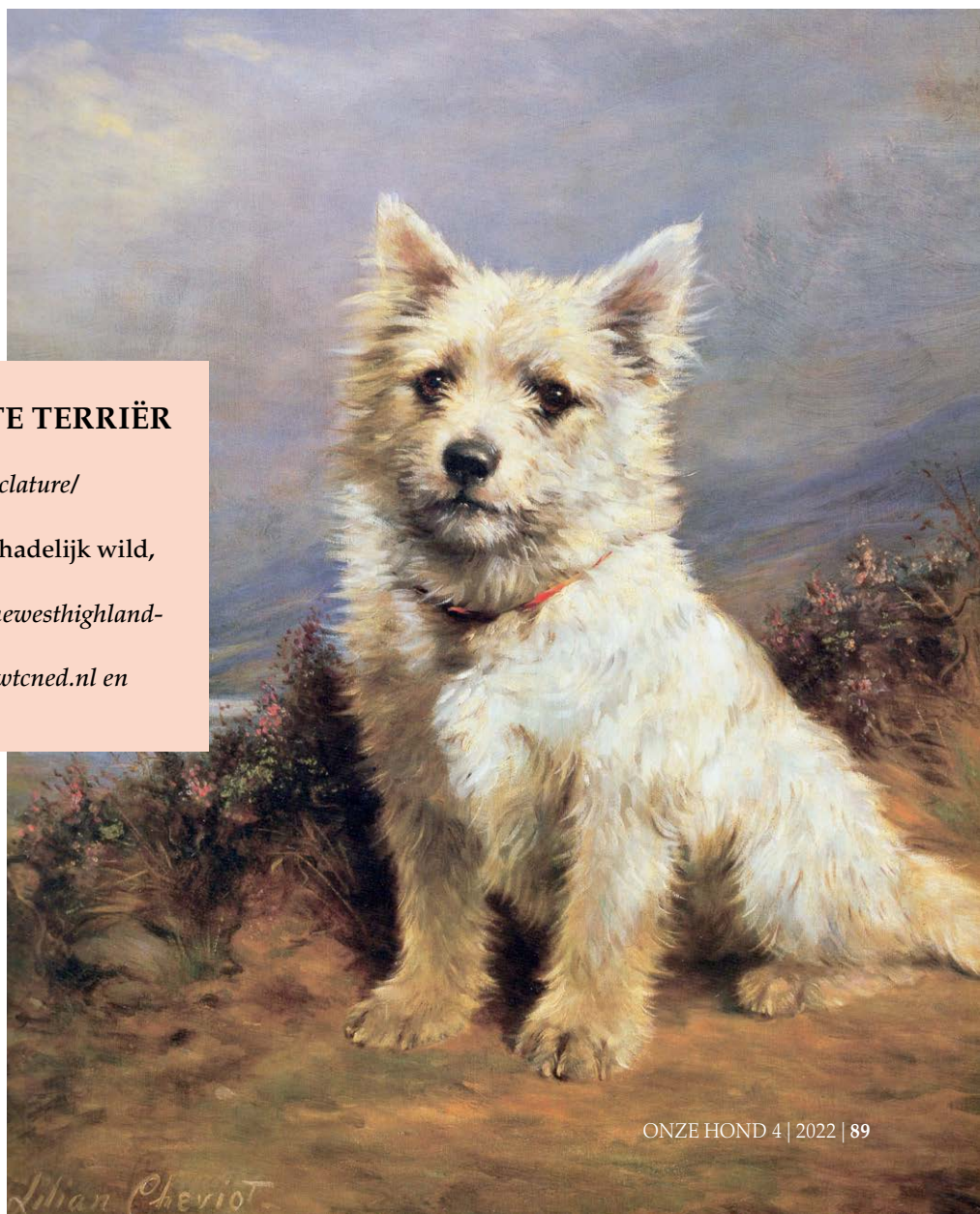
Rasstandaard: www.fci.be/Nomenclature/Standards/085g03-en.pdf.

Gebruik: jachthondje op klein schadelijk wild, huishond, showhond.

Rasvereniging Engeland: www.thewesthighland-whiteterrierclubofengland.co.uk

Rasverenigingen Nederland: whwtcned.nl en www.westienederland.eu

Dit schilderij – Seated West Highland White Terrier van Lilian Cheviot (ca. 1876-1936) laat al een 'nieuw type' Westie zien.

De Westie is van oudsher een veelgebruikt ras in reclames.

'Ch Burneze Geordie Girl' wint in 2016 een BIS op Crufts.

Beide clubs leveren hun aandeel in de totstandkoming van een goede rasstandaard en een zorgvuldige fokkerij. Op Crufts verschijnt de eerste 'echte' Westie in 1907 en in 1908 erkent ook de American Kennel Club de Westie als een apart ras. Net als bij andere rassen in wording aan het begin van de 20ste eeuw is er ook bij de Poltalloch Terriër een periode waarin de verschillende types, ook na de erkenning als apart ras, nog door elkaar worden gefokt. Dat gebeurt bij de Cairn Terriër en de West Highland White Terriër nog tot 1924. Veel Westies hebben in die jaren nog Cairn Terriërs en Schotse Terriërs in hun stambomen. Ondanks dat is er rond 1930 al sprake van een stabiel type met een korte rug, staande oren, goed gedragen staarten en een helderwitte vacht. De eerste kampioen van het ras is Ch. Morven (1905, Brogach x Caillag), eigendom van Colin Young uit het Schotse Fort William. Morven is oorspronkelijk geregistreerd als White Schottish Terriër. Zeven maanden oud, wint hij zijn eerste kampioenschap op de show van de Scottish Kennel Club. Maar omdat het ras nog niet is erkend, telt zijn kampioenschap niet mee. De Countess of Aberdeen exposeert in 1907 twee Westies: 'Cromar Snowflake' en 'Oronsay'; Snowflake is een zoon van Ch. Morven, de eerste kampioen. Halverwege de Eerste Wereldoorlog zijn er al zo'n 4000 Westies geregistreerd door The Kennel Club.

In Nederland

Het ras wordt in Nederland in eerste instantie ondergebracht bij de Schotse Terriër Club, die de belangen van alle terriërs uit Schotland behartigt. Op 25 mei 1978 wordt de West Highland White Terriër Club Nederland (WHWTCN) opgericht, die op 1 januari 1980 door de Raad van Beheer wordt erkend. Na eerst in Engeland en België te zijn tentoongesteld, verschijnen er in 1909 twee Westies op de tentoonstelling in Rotterdam. Ze zijn eigendom van H.W. Scholtes uit Wateringen (kennel Westland) en zijn

Een van de bekendste foksters is Mrs C. Pacey ('Wolvey'). Deze foto uit 1935 toont, van links naar rechts: 'Ch Wolvey Pintail', 'Ch Wolvey Wings', 'Ch Wolvey Prefect', 'Ch Wolvey Poacher' en Ch Wolvey Peacock'. (Foto: Thomas Fall.)

geïmporteerd uit de Ravendale kennel: Ravendale Rover en Ravendale Rosewood. Op de jubileumtentoonstelling van Cynophilia zijn er, behalve deze ouders, drie nakomelingen te zien.

Ruim tachtig jaar na de komst in Nederland, in 1985, worden er door de Raad van Beheer 285 Westies geregistreerd. Het aantal activiteiten dat de rasvereniging aanbiedt is opvallend groot. Drie namen – arbitrair maar de ruimte is beperkt – moeten worden genoemd: Lia Meerwijk, die met haar kennel Caithness (genoemd naar een graafschap in het noordoosten van Schotland) al tientallen jaren een hoge kwaliteit Westies fokt. Caithness Westies staan al decennia in de voorste gelederen op tentoonstellingen en in de top tien 2019 zijn de nummers 1 en 2 uit deze kennel afkomstig. Behalve fokster en exposant is Lia Meerwijk redacteur van het clubblad Westie Nieuws en webmaster. Ook Wies Bakker, jarenlang bestuurslid en erelid van de club, en – last but not least – Martin van de Weijer

moeten worden genoemd. Laatstgenoemde is keurmeester van het ras, jarenlang voorzitter van de rasvereniging, erelid en heeft in een ver verleden Westies gehad. Een aantal huidige fokkers is: Balmoral's Brooklet (Koster), van de Fectio di Romani (Vroegop), From Aelberts Hill (de Ruiters), Highland Hunter's (Jagers-Hermes), Rockcliff's (de Reuver), van Haus Borg (Boere), With Courage (van Helvoort) en Wittle Woods (Spiek). Hun Westies worden succesvol in binnen- en buitenland tentoongesteld. ■

Alle pogingen zijn in het werk gesteld om namen van fotografen/illustratoren van het beeldmateriaal te achterhalen. Dit is niet altijd gelukt. Wie rechten op afbeeldingen meent te hebben, kan contact opnemen met de auteur: horter@tiscali.nl